Bergs kommun
Bïerjen tjïelte

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELÏEN TJÏELTE

Datum
2026-06-10

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd



Objektivskattning av luftkvalitet i Bergs kommur

2025

ELISABET PETTERRSON

Bergs kommun
Bïerjen tjïelte

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELÏEN TJÏELTE

Datum
2026-06-10

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Varje kommun är skyldig att kontrollera sin luftkvalitet i relation till de svenska miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklarna.

Miljö- och byggnadsnämnden i Bergs kommun genomförde år 2018 en inledande kartläggning och en objektiv skattning av luftkvaliteten utomhus i kommunen. Sedan dess utreds och genomförs en ny objektiv skattning varje år vilken uppdateras med aktuella data och tar med eventuella förändringar vilka kan tänkas påverka luftkvaliteten i Bergs kommun. Den här rapporten innehåller den objektiva skattningen för år 2025.

Underlaget till rapporten har hämtats från trafikflödesmätningar, beräkningar och data från sotarbolaget i kommunen. Information har hämtats från andra kommuner och samhällen med liknande förhållanden som i Berg. Även SMHI:s emissionsinventering och spridningsmodellering av B(a)P från småskalig vedeldning i Jämtlands län (Englund & Arvelius, 2022) ligger till grund för rapporten.

Resultatet visar att luften i Bergs kommun är av god kvalitet och det förekommer ingen risk för överskridande av miljökvalitetsnormer för luft.

Bergs kommun
Bïerjen tjïelte

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELÏEN TJÏELTE

Datum
2026-06-10

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Innehåll

Objektiv skattning av luftkvalitet i Bergs kommun 1
1. Den objektiva skattningens och kartläggningens syfte 1
2. Generella ställningstaganden 1
2.1 Bakgrund 1
2.2 Tungmetaller 1
2.3 Svaveldioxid 1
2.4 Kolmonoxid 2
2.5 Luftburna partiklar 2
2.6 Kvävedioxid 2
2.7 Bensen 2
2.8 Bens(a)pyren 2
2.9 Ozon 2
3. Fördjupade bedömningar 3
3.1 Vägtrafik – Luftburna partiklar, Kvävedioxid och Bensen 3
Indata för SIMAIR-beräkningen 3
3.1.1 Beräknade halter PM10 5
3.1.2 Beräknade halter NO_2 5
3.1.3 Bedömning av halterna av PM2,5 i gatumiljö 5
3.1.4 Bedömning av halterna av bensen i gatumiljö 5
3.1.5 Slutsats gällande vägtrafik 5
3.2 Bens(a)pyren 5
3.3 Punktutsläpp 7
3.3.1 Panncentraler 7
4. Sammanfattande bedömning 7
5. Referenser 8

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Varje kommun är skyldig att kontrollera sin luftkvalitet i relation till de svenska miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklarna, samt att årligen rapportera in kontrollresultatet till det av Naturvårdsverket utsedda Datavärdskapet för luftkvalitet.

Minimikravet för kontroll av luftkvalitet är att redovisa en objektiv skattning (om luftkvaliteten inte mäts eller modelleras). I de fall där tillräcklig information om luftkvaliteten saknas i en kommun ska en inledande kartläggning av halterna genomföras för att kunna avgöra vilket kontrollförfarande som gäller för de respektive föroreningarna. Bergs kommun genomförde en kartläggning 2018.

Information till denna objektiva skattning har hämtats från trafikflödesmätningar, beräkningar och tidigare genomförda mätningar i Bergs kommun, från information och data efter sotning (ò s o t s samt från andra kommuner och samhällen med liknande förhållanden som i Berg.

Nedan redovisas de generella ställningstaganden som gjordes i samband med kartläggningen.

Bergs kommun är en till ytan stor kommun (6179,06 km²) (SCB, 2026c) med ca 7085 invånare (SCB, 2026a). Enligt SCB, 2020, bor ca 974 av dessa i centralorten Svenstavik (SCB, 2026b). E45 är den största väg som löper genom kommunen och den löper även genom majoriteten av kommunens större orter. Närområdet kring vägen mellan E45 och väg 321, längs ò C e n t r u m v ª g e n ò , s o m g ¬ r g e n o m c e n t r u m o m r å d e t i S v e n s t a v i k , bedöms därför vara det område med förväntad högst exponering.

I en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar av tungmetaller har Naturvårdsverket bedömt att halterna sannolikt ligger långt under den nedre utvärderingströskeln i Sverige, förutom i närheten till de allra största utsläppskällorna (Ross-Jones *et al.* 2017).

Miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklarna för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas då det inte finns några större utsläppskällor av dessa ämnen inom Bergs- eller intilliggande kommuner.

I en nationell kartering, analys av utsläppskällor och genomförda mätningar av svaveldioxid har Naturvårdsverket bedömt att halterna av svaveldioxid sannolikt ligger långt under den nedre utvärderingströskeln i Sverige även i närheten av de allra största utsläppskällorna (Ross-Jones *et al.* 2017).

Miljökvalitetsnormen och utvärderingströsklarna för svaveldioxid bedöms därför inte överskridas i Bergs kommun. Denna bedömning styrks av de resultat som redovisas i Lyckseles (som är en till ytan jämförbar kommun, i nära breddgrad, men med betydligt större befolkning, vilket utgör anledningen till att den valts att jämföras med) mätningar från 2003 i urban bakgrund (0,4 g/m³, årsmedelvärde), där halterna klart underskrider miljökvalitetsnormen,

Berg och Härjedalens miljö-

Datum
2026-06-10

Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd